

Notat

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Departementet

28. januar 2022
Journal nr. 22/1000129
MV/

Vedr. Opdatering af bestandlisten i NaturSkånsom

Fra DTU Aqua

Forslag til opdatering af bilag 3 i Bekendtgørelse om mærkningsordning for fisk fanget kystnært med skånsomme redskaber.

Anmodning

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ønsker en opdatering af bilag 3 i Bekendtgørelse om mærkningsordning for fisk fanget kystnært med skånsomme redskaber.

Besvarelse

Ud fra ICES seneste statusopgørelse for bestande i Nordsø- og Østersøregionen ("Fisheries overviews", december 2021) vurderes det om de enkelte bestande kan mærkes under mærkningsordningen (bilag 3 i BEK 1456 af 05/10/2020). Som første trin er bestandene blevet kategoriseret i forhold bekendtgørelsens §7 stk 2-3 og er efterfølgende vurderet om de opfylder betingelserne for at kunne optages under mærkningsordningen (se tabel 2 for detaljer). I andet trin er bilag 3 i bekendtgørelsen blevet opdateret og med kommentarer for de enkelte ændringer (se tabel 1).

Tabel 1. Forslag til opdateret bilag 3 af Bekendtgørelse for fisk fanget kystnært med skånsomme redskaber, med bestande der opfylder betingelserne efter §7.

Videnskabelig betegnelse	Engelsk artsbetegnelse	Dansk artsbetegnelse	Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	Østersøen	DTU kommentar
Scophthalmus rhombus	Brill	Slethvar	Område 4 og 3.a		
Gadus morhua	Cod	Torsk	Område 4 og 3.aN	Område 22-23	Formelt opfylder Nordsø torsken og Vestlig Østersø torsk kriterierne for en MSY forvaltet bestand, men bestandene er meget lille (under Blim), så det bør overvejes at udelukke bestandene fra bilaget.
Limanda limanda	Dab	Ising	Område 4 og 3.a	Område 22-32	
Platichthys SPP	Flounder	Skrubbe	Område 4 og 3.a	Område 22-32	
Eutrigla gurnardus	Grey gurnard	Grå knurhane	Område 4 og 3.a		
Melanogrammus aeglefinus	Haddock	Kuller	Område 4 og 3.aN		
Merluccius merluccius	Hake	Kulmule	Område 4 og 3.a		
Clupea harengus	Herring	Sild	Område 4	Område 25-29	Nordsø sild fanges også i område 3a sammen med vestlig Østersø sild (0-rådgivning), så derfor er område 3a ikke med i fangstområdet
Trachurus trachurus	Horse mackerel	Hestemakrel	Område 4.a		NY BESTAND. Hestemakrel forvaltes efter MSY og kan optages på bilag 3. Bestandsstørrelse er imidlertid tæt på Blim og bestanden overvurderes konsistent. Desuden vil ordningens fartøjsstørrelse og krav om kystnært fiskeri betyde fangen af hestemakrel fra 4a. vil være

					tæt på 0. Det bør derfor overvejes om bestanden skal inkluderes i bilag 3.
Microstomus kitt	Lemon sole	Rødtunge	Område 4 og 3.a		
Molva molva	Ling	Lange	Område 4.a og 3.a		
Scomber scombrus	Mackerel	Makrel	Område 4.a og 3.a	Område 22-32	NY BESTAND: Reelt er makrel bestanden blevet konsistent overfisket i forhold til rådgivningen og vedtaget TAC i gennem de senestes år, så bestanden kunne udelukkes fra listen af denne grund.
Lepidorhombus spp.	Megrim	Glashvarre	Område 4.a		Glashvar fanges med bundtrawl på dybere vand (ikke kystnært) og vil derfor reelt ikke være aktuel for denne mærkningsordning.
Nephrops norvegicus	Norway lobster	Jomfruhummer	Område 3.a		Jomfruhummer, FU 33 (Horns rev, 4b) opfylder ikke betingelserne for optagelse på Bilag 3. Jomfruhummer i Nordsøen forvaltes som en enhed, hvor ICES rådgiver at forvaltningen bør ske per "Functional Unit". Bilag 3 for Jomfruhummer bør derfor kun indeholde område 3a. Langt hovedparten tages med bundtrawl, men der kan være fangster med tejner, som er inkluderet i mærkningsordningen
Trisopterus esmarkii	Norway pout	Sperling	Område 4 og 3.a		Reelt vil der ikke være fiskeri efter sperling indenfor ordningens

					fartøjsstørrelse og redskaber.
Plaice	Plaice	Rødspætte	Område 4 og 3.aN samt 3.aS	Område 22-23 Område 24-32	
Pollachius virens	Saithe	Mørksej	Område 4 og 3.a	Område 22-32	Område 22-32 er udenfor ICES bestandsområde for sej, men sej fanget i Østersøen er fra samme bestand.
Ammodytes spp.	Sandeel	Tobis	Tobis områder: SA 1r, SA 2r, SA 3r og SA 4		NY BESTAND: Tobis i Nordsøområdet forvaltes på 7 delområder, hvor de mest betydende (SA 1-4) forvaltes efter MSY. Reelt vil fangster indenfor ordningens fartøjsstørrelser og redskaber være tæt på 0.
Dicentrarchus labrax	Seabass	Havbars	Område 4.b-c		
Carcinus maenas	Shore Crab	Almindelig strandkrabbe	Område 4 og 3.a	Område 22-32	
Sprattus sprattus	Sprat	Brisling	Område 4 og 3.a	Område 22-32	
Solea solea	Sole	Tunge	Område 4 og 3.a	Område 22-24	
Scophthalmus maximus	Turbot	Pighvarre	Område 4 og 3.a		NY BESTAND: Pighvar i 3.a opfylder nu, efter ICES benchmark, kriteriet for en PA bestand til at blive inkluderet i bilaget.
Brosme brosmes	Tusk	Brosme	Område 4 og 3.a		ICES kan efter ICES benchmark ikke bestemme referencepunkter for brosmes, og der er ikke sikre tegn på en positiv status for denne PA bestand. Derfor bør den fjernes fra bilaget.
Merlangius merlangus	Whiting	Hvilling	Område 4 og 3.a		DTU Aqua vurderer at hvilling i 3.a har samme status som Nordsøhvilling (god), også selv om ICES ikke

					kan bestemme referencepunkterne.
Glyptocephalus cynoglossus	Witch	Skærising	Område 4 og 3.a		Reelt vil der være meget små (0 ?) fangster af skærising indenfor mærkningsordningens fartøjsstørrelser og redskaber. Desuden forvaltes bestanden sammen med rødtunge, hvor ICES anbefaler en forvaltning per bestand. Af disse grunde kunne bestanden udelukkes fra listen.

Metode

§7 stk 2 skitserer at en bestand kan optages på bilag 3 uden yderligere krav til bestandens tilstand i forhold til referencepunkterne, hvis bestanden forvaltes efter MSY princippet. Hvis bestanden forvaltes efter ICES PA ("precautionary Approach") skal fiskeritrykket samtidigt være under F_{MSY} eller proxy-værdi, for at bestanden kan optages (§7 stk 3). For begge typer af forvaltning vil ICES rådgivningen også skulle efterleves, fx bør TAC i princippet ikke være sat højere end ICES rådgivningen, for at bestanden kan optages på bilag 3. I dette dokument er der kun noteret afvigelser fra rådgivningen for bestande med 0-rådgivning og hvor ICES rådgivningen specifikt nævner problemer med TAC overskridelser, som fx for makrel.

"ICES Fisheries overviews" for Nordsøen (ICES, 2021b) og Østersøen (ICES, 2021a) er benyttet som datagrundlag for denne analyse, da de giver en oversigt over bestandenes rådgivning og forvaltning samt bestandenes tilstand i forhold til deres referencepunkter.

ICES følger klienternes (fx EU, Norge og UK) ønske om type af rådgivning, fx ifølge en forvaltningsplan, hvis der er enighed blandt klienterne om den ønskede type af rådgivning. Hvis der ikke er enighed, benytter ICES MSY-princippet som rådgivningsgrundlag hvis datagrundlaget er tilstrækkelig, eller PA for de såkaldte databegrænsede bestande. I denne analyse benyttes kategorierne fra "ICES advice category" benyttet i ICES Fisheries overview til at klassificere bestanden i forhold til underinddelingen af § 7. Kategorierne omfatter følgende:

MP, "Management Plan". Hvor det klart fremgår at forvaltningsplanen er i overensstemmelse med MSY (§7, stk 2, 1) eller DTU Aqua vurderer den til at være i overensstemmelse med MSY princippet (§7, stk 2, 2) benyttes §7 stk 2 til afgøre om bestanden kan mærkes under mærkningsordningen. Hvor DTU Aqua vurderer, at forvaltningsplanen ikke er i overensstemmelse med MSY, bestemmes bestanden i forhold til mærkningsordningen ud fra §7 stk 3.

"FMSY ranges". Denne gruppe inkluderer enkelte EU-bestande, hvor forvaltningen er baseret på MSY princippet, men hvor F benyttet til TAC beregning kan afvige fra F_{MSY} indenfor intervallet $F_{MSY\ lower}$ til $F_{MSY\ upper}$ under specifikke omstændigheder. DTU Aqua vurderer, at denne kategori som udgangspunkt er i overensstemmelse med MSY princippet, så status for bestanden i forhold til mærkningsordningen bestemmes ud fra §7 stk 2.

MSY. For denne kategori bruger ICES "ICES advisory rule, AR" til at beregne fangster ud fra ICES tolkning af MSY princippet, så status for bestanden i forhold til mærkningsordningen bestemmes ud fra §7 stk 2.

PA, "no advice" og "PA/Stock status only". Denne gruppe inkluderer databegrænsede bestande med eller uden ønsket fangstrådgivning efter forsigtighedsprincippet (PA), og hvor bestanden størrelse og fiskeritryk bestemmes i forhold til referencepunkterne, hvis muligt. Status for bestanden i forhold til mærkningsordningen bestemmes ud fra §7 stk 3. Hvis F i sidste tilgængelige dataår er på eller under referencepunkterne F_{MSY} eller $F_{MSY\ proxy}$, kan bestanden medtages under mærkningsordningen. Hvis bestandens status for fiskeridødelighed ikke kan bestemmes af ICES, og hvor DTU Aqua vurderer, at der ikke er klare tegn på en god status, medtages bestanden ikke under mærkningsordningen.

Tabel 2 giver en oversigt over bestandenes forvaltning og status i forhold til referencepunkterne, og hvorvidt de enkelte bestande formelt kan optages på mærkningslisten i 2022. Dybhavsbestande som guldlaks, skolæst og skælbrosmen samt bestande som blåhvilling, blålange og dybvandsreje, der fiskes på dybere vand, er ikke medtaget, da det vurderes at de reelt ikke fanges kystnært og fra den fartøjsstørrelse og det redskabsvalg som krævet for ordningen. En lang række af bestande af hajer og rokker er ligeledes ikke medtaget, da bestandstilstanden generelt er dårlig, da der er landingsforbud for de fleste arter, og da artsbestemmelsen ofte er mangelfuld for de arter der landes.

Tabel 1 er DTU Aquas forslag til et opdateret bilag 3 med de bestande der formelt opfylder betingelserne efter §7 stk 2-3 fra Bekendtgørelse for fisk fanget kystnært med skånsomme redskaber. Der er indsat kommentarer, hvor det efter DTU Aquas vurdering bør overvejes om bestanden skal inkluderes, også selv om de formelle krav efter § 7 er overholdt. Der kan fx være tale om MSY bestande med en alt for høj fiskeridødelighed i forhold til F_{MSY} eller en biomasse væsentligt under referencepunktet $MSY_{Btrigger}$. Torsk i den Veslige Østersø kunne være et sådan eksempel, hvor en svigtende rekruttering gennem flere år sammen med en TAC rådgivning ud fra en bestandsvurdering, der ikke fangede ændringer i fiskrimønsteret, førte til en stor reduktion i gydebiomassen og en fiskeridødelighed langt større end F_{MSY} . Nordsøtorsken er et andet eksempel, hvor TAC blev sat højere end MSY rådgivningen for 2020, og hvor de realiserede fangster var væsentligt over TAC, således at biomassen i 2021 blev væsentlig under Blim. For sådanne tilfælde kunne det overvejes at udelukke bestanden fra bilage 3, for ikke at ødelægge troværdigheden af NaturSkånsom mærket, ved at medtage bestande der formelt overholder mærkets kriterier, men hvor bestanden er klart udenfor sikre biologiske grænser.

ICES giver ikke rådgivning for strandkrabbe i danske farvande. Det er DTU Aqua's vurdering, at strandkrabbe kan medtages under bilag 3 efter §7, stk 4.

Referencer

ICES. 2021a. Baltic Sea Ecoregion – Fisheries overview data.

<https://doi.org/10.17895/ices.data.9153>

ICES. 2021b. Greater North Sea Ecoregion – Fisheries overview Data Outputs.

<https://doi.org/10.17895/ices.data.9158>

Tabel 2. Oversigt over ICES bestande og deres klassificering af rådgivningsgrundlag med tilhørende paragraf for placering af bestande på mærkningslisten. Desuden vises tilstanden af de enkelte bestande F i forhold til F_{MSY} (for kortlivede arter SSB i forhold til $MSY B_{trigger}$) samt om bestanden var optaget i bilag 3 i 2021 og om den formelt kunne optages på bilag 3 i 2022.

ICES bestand	Dansk navn	Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	Østersøen	ICES Advice Category	Basis, paragraf	F (eller SSB) i forhold til MSY referencepunkt	Er rådgivningen efterlevet?	Med i bilag 3 2022	Med i bilag 3 2021
European eel throughout its natural range	Ål	Område 4 og 3a	Område 22-32	PA	§7 stk 3	ikke defineret	Nej (0-rådgivning)	nej	nej
Sprat in Division 3.a and Subarea 4	Brisling	Område 4 og 3a		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Sprat in Subdivisions 22-32	Brisling		Område 22-32	MP	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Tusk in subareas 4 and 7-9 and divisions 3.a, 5.b, 6.a, and 12.b	Brosme	Område 4 og 3a		PA	§7 stk 3	Ikke defineret		nej	ja
Megrim in divisions 4.a and 6.a	Glashvarre	Område 4a		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Grey gurnard in Subarea 4 and divisions 7.d and 3.a	Grå knurhane	Område 4 og 3a		No advice	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Seabass in Divisions 4.b-c, 7.a, and 7.d-h	Havbars	Område 4bc		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Anglerfish in Subareas 4 and 6, and Division 3.a	Havtaske	Område 4 og 3a		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej
Horse mackerel in divisions 3.a, 4.b-c, and 7.d	Hestemakrel	Område 4bc og 3a		PA	§7 stk 3	ikke god		nej	nej
Horse mackerel in Subarea 8 and divisions 2.a, 4.a, 5.b, 6.a, 7.a-c,e-k	Hestemakrel	område 4a		MSY	§7 stk 2	god		ja	nej
Whiting in Division 3.a	Hvilling	Område 3a		PA	§7 stk 3	ikke defineret (god)		ja	nej
Whiting in Subarea 4 and Division 7.d	Hvilling	Område 4		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Dab in Subarea 4 and Division 3.a	Ising	Område 4 og 3a		PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Dab in subdivisions 22-32	Ising		Område 22-32	PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Norway lobster in Division 3.a, FU 3 and 4	Jomfruhummer	Område 3a		FMSY Ranges	§7 stk 2	god		ja	ja
Norway lobster in Division 4.a, FU 32	Jomfruhummer	FU 32		PA	§7 stk 4	ikke defineret		nej	nej

						(god)			
Norway lobster in Division 4.a, FU 7	Jomfruhummer	FU 7		FMSY Ranges	§7 stk 2	god		nej	nej
Norway lobster in Division 4.b, FU 33	Jomfruhummer	FU 33		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej
Norway lobster in Divisions 4.b and 4.c, FU 5	Jomfruhummer	FU 5		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej
Haddock in Subarea 4, Division 6.a, and Subdivision 20	Kuller	Område 4 og 3aN		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Hake in subareas 4, 6, and 7, and divisions 3.a, 8.a-b, and 8.d, Northern stock	Kulmule	Område 4 og 3a		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Ling in Subareas 6-9, 12, and 14, and Divisions 3.a and 4.a	Lange	Område 4a og 3a		PA	§7 stk 3	ikke defineret (god)		ja	ja
Pollack in Subarea 4 and Division 3.a	Lyssej	Område 4 og 3a		PA/Stock status only	§7 stk 4	ikke defineret		nej	nej
Mackerel in subareas 1-8 and 14 and division 9.a	Makrel	Område 4 og 3a	Område 22-32	MSY	§7 stk 2	god	Nej, konsistent TAC overskridelse	ja	nej
Saithe in Subareas 4, 6 and Division 3.a	Mørksej	Område 4 og 3a		MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Turbot in Division 3.a	Pighvar	Område 3a		PA/Stock status only	§7 stk 3	god		ja	nej
Turbot in Subarea 4	Pighvar	Område 4		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Turbot in Subdivisions 22-32	Pighvar		Område 22-32	PA/Stock status only	§7 stk 3	ikke defineret	ingen TAC	nej	nej
Red gurnard in subareas 3-8	Rød knurhane	Område 4 og 3a		PA	§7 stk 3	ikke defineret	ingen TAC	nej	nej
Plaice in Subarea 4 and Subdivision 20	Rødspætte	Område 4 og 3aN		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Plaice in subdivisions 21-23	Rødspætte	Område 3aS	Område 22-23	MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Plaice in subdivisions 24-32	Rødspætte		Område 24-32	PA	§7 stk 3	god		ja	ja
Lemon sole in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d	Rødtunge	Område 4 og 3a		PA	§7 stk 3	god		ja	ja
Herring in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d, autumn spawners	Sild	Område 4		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Herring in subdivisions 20-24, spring spawners	Sild	Område 3a	område 22-24	MSY	§7 stk 2	god	Nej (0-rådgivning)	nej	nej

Herring in subdivisions 25-29 and 32, excluding the Gulf of Riga	Sild		område 25-29	MP	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Witch in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d	Skærising	Område 4 og 3a		MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Baltic flounder in subdivisions 27 and 29–32	Skrubbe		Område 27 og 29-32	PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Flounder in Subarea 4 and Division 3.a	Skrubbe	Område 4 og 3a		PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Flounder in subdivisions 22 and 23	Skrubbe		Område 22-23	PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Flounder in subdivisions 24 and 25	Skrubbe		Område 24-25	PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Flounder in subdivisions 26 and 28	Skrubbe		Område 26-28	PA/Stock status only	§7 stk 3	god	ingen TAC	ja	ja
Brill in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d-e	Slethvar	Område 4 og 3a		PA	§7 stk 3	god		ja	ja
Brill in subdivisions 22-32	Slethvar		Område 22-32	PA/Stock status only	§7 stk 3	ikke defineret	ingen TAC	nej	nej
Norway pout in Subarea 4 and Division 3.a	Sperling	Område 4 og 3a		MSY	§7 stk 2	god		ja	ja
Sandeel in Divisions 4.b and 4.c, Sandeel Area 1r	Tobis	SA 1r		MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	nej
Sandeel in Divisions 4.b and 4.c, and Subdivision 20, Sandeel Area 2r	Tobis	SA 2r		MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	nej
Sandeel in Divisions 4.a and 4.b, and Subdivision 20, Sandeel Area 3r	Tobis	SA 3r		MSY	§7 stk 2	god		ja	nej
Sandeel in Divisions 4.a and 4.b, Sandeel Area 4	Tobis	SA 4		MSY	§7 stk 2	god		ja	nej
Sandeel in Division 4.a, Sandeel Area 5r (northern North Sea, Viking and Bergen banks)	Tobis	SA 5r		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej
Sandeel in subdivisions 20–22, Sandeel Area 6 (Skagerrak, Kattegat and Belt Sea)	Tobis	SA 6		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej

Sandeel in Division 4.a, Sandeel Area 7r (northern North Sea, Shetland)	Tobis	SA 7r		PA	§7 stk 3	ikke defineret		nej	nej
Cod in Subarea 4, Division 7.d, and Sub-division 20	Torsk	Område 4 og 3aN		MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	nej
Cod in Subdivision 21	Torsk	Område 3aS		PA	§7 stk 3	ikke defineret	Nej (0-råd-givning)	nej	nej
Cod in subdivisions 22-24, western Baltic stock	Torsk		Område 22-24	MSY	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Cod in subdivisions 24-32, eastern Baltic stock	Torsk		Område 25-32	PA	§7 stk 3	ikke god		nej	nej
Sole in Subarea 4	Tunge	Område 4		FMSY Ranges	§7 stk 2	ikke god		ja	ja
Sole in subdivisions 20-24	Tunge	Område 3a	Område 22-24	MSY	§7 stk 2	god		ja	ja